

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

НАКАЗ

17 жовтня 2022 року

Одеса

№ 81/ОД

Про підсумки обласного етапу
Всеукраїнського огляду музеїв
при закладах освіти області
у 2022 році

Відповідно до Положення про музеї при дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22.10.2014 №1195, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 10.11.2014 за № 1415/26192, листа Міністерства освіти і науки України від 04.10.2021 № 4/827-21 «Про проведення Всеукраїнського огляду музеїв при закладах освіти», наказу Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації від 16.11.2021 № 212/ОД «Про проведення обласного етапу Всеукраїнського огляду музеїв при закладах освіти області» (далі – Огляд) з листопада 2021 року по вересень 2022 року проведено обласний етап Всеукраїнського огляду музеїв при закладах освіти області, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України.

Члени оглядової комісії засвідчили, що музеї при закладах освіти мають значні фондові колекції, змістовні експозиції. На базі музеїв проводиться робота з питань національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, спрямована на залучення їх до вивчення та збереження історико-культурної спадщини Одещини, природи рідного краю. У значній кількості музеїв історичного, краєзнавчого та військово-історичного профілів внесено відповідні зміни в експозиції та тексти екскурсій, які відображають події сучасної української дійсності.

У територіальних громадах області на базі закладів загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти на обліку знаходяться 120 музеїв, із них: функціонують - 108 музеїв різних профілів, тимчасово призупинено діяльність 12 музеїв, у сільській місцевості функціонує 83 музеї. Звання «Зразковий музей» мають 7 музеїв. 32 музеї припинили свою діяльність з різних причин.

За результатами проведення Огляду та аналізу підсумкових матеріалів, наданих комісіями управлінь (відділів) освіти територіальних громад, рішення комісії обласного етапу Всеукраїнського огляду музеїв при закладах освіти області, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України (протокол № 2 від 05.10.2022)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити підсумки проведення обласного етапу Всеукраїнського огляду музеїв при закладах освіти області (додатки 1-5).

2. Одеському обласному гуманітарному центру позашкільної освіти та виховання (Макосій Д.І.):

2.1. Здійснювати організаційно-методичну роботу з питань діяльності музеїв при закладах освіти області та надати Департаменту освіти і науки облдержадміністрації до 27.10.2022 пропозиції до Стратегії

розвитку та популяризації музейної справи у сфері освіти Одеської області (на електронну адресу departament_dmitruk@ukr.net).

2.2. Забезпечити впровадження інноваційних форм організаційної та методичної роботи в ході підготовки та проведення семінарів, науково-практичних конференцій, масових заходів з керівниками музеїв та учнівською молоддю; започаткувати процес цифровізації музейних експозицій музеїв при закладах освіти області.

3. Департаменту освіти та науки Одеської міської ради, управлінням (відділам) освіти міських/селищних/сільських територіальних громад:

3.1. Спрямувати діяльність педагогічних колективів підпорядкованих закладів освіти на подальший розвиток, удосконалення діяльності музеїв та збереження їх мережі, оновлення та цифровізації експозицій, підвищення ролі музеїв в освітньому процесі, враховуючи дистанційний формат навчання у закладах освіти області.

3.2. Здійснювати контроль за дотриманням вимог Методичних рекомендацій щодо засад діяльності музеїв історичного профілю дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійних (професійно-технічних) закладів освіти, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України (лист МОН України від 22.05.2015 № 1/9-255) у роботі музеїв при закладах освіти.

3.3. Сприяти підвищенню кваліфікації керівників (завідувачів) музеїв при закладах освіти, їх моральному та матеріальному заохоченню (відповідно до п.3 ст. 24 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX).

4. Інформацію щодо стану музейної справи та підсумків проведення обласного етапу Всеукраїнського огляду музеїв при закладах освіти області заслухати на нараді керівників управлінь (відділів) освіти міських/селищних/сільських територіальних громад.

5. Сектору позашкільної освіти, виховної роботи та молодіжної політики управління професійної та вищої освіти, молодіжної політики та організаційно-документального забезпечення Департаменту освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації (Дмитрук З.А.) координувати роботу щодо функціонування, розвитку та популяризації музейної справи освітньої сфери Одеської області.

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора Департаменту – начальника управління професійної та вищої освіти, молодіжної політики та організаційно-документального забезпечення Абозіну Т.М.

Директор

Олександр ЛОНЧАК

Додаток 1
до наказу Департаменту освіти і науки
Одеської обласної державної
адміністрації
від 17 лютого 2022 № 81/020

**Список музеїв
закладів освіти Одеської області станом на 01 березня 2022 року**

№ з/п	Найменування музею	Заклад освіти	Рєєстраційний №
1.	Історико-краєзнавчий музей «Наша школа»	Іванівський заклад загальної середньої освіти імені Б.Ф. Дерев'янка Іванівської селищної ради Березівського району Одеської області	№ 16-88
2.	Історико-краєзнавчий музей	Баранівський заклад загальної середньої освіти І-III ступенів Іванівської селищної ради Березівського району Одеської області	№ 16-90
3.	Історико-краєзнавчий музей с. Конопляне	Опорний заклад «Коноплянська загальноосвітня школа І-III ступенів Коноплянської сільської ради» Березівського району Одеської області	№ 16-80
4.	Краєзнавчий музей	Опорний заклад освіти «Курісовський заклад загальної середньої освіти І-III ступенів» Курісовської сільської ради Березівського району Одеської області	№ 16-23
5.	Приморський історико-краєзнавчий музей	Комунальний заклад «Приморський заклад загальної середньої освіти» Лиманської сільської ради Вілгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-24

6.	Музей «Історія села Долинівка»	Долинівський навчально-виховний комплекс І ступеня – дошкільний навчальний заклад Маразлівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-108
7.	Музей історії села Великомар'янівки	Філія «Великомар'янівський навчально-виховний комплекс І ступеня – дошкільний навчальний заклад» Широківського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Маразлівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-123
8.	Історія села Випасне	Випаснянська філія №1 Опорного закладу освіти «Випаснянський заклад загальної середньої освіти» Моголівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-133
9.	Музей історії села Турлаки	Випаснянська філія № 2 опорного закладу освіти «Випаснянський заклад загальної середньої освіти» Моголівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-106
10.	Музей «Історія села Молога»	Молозький заклад загальної середньої освіти Моголівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-118
11.	історико-етнографічний Музей «Берегиня»	Андрійівський заклад загальної середньої освіти Моголівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-109
12.	Надєждинський народознавчий музей	Надєждинський опорний заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Плахтійівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-104

13.	Музей історії села Миколаївка	Миколаївський заклад загальної середньої освіти Сергіївської селищної ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-172
14.	Етнографічний музей «Берегиня»	Карналіївська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів Старокозаської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-110
15.	Музей історії села Семенівка	Семенівська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів Старокозаської сільської ради Білгород-Дністровської районної ради Одеської області	№ 16-119
16.	Військово-історичний музей	Руськоїванівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Старокозаської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-114
17.	Музей історії села Крутоярівка	Крутоярівська гімназія Старокозаської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-107
18.	Музей історії села Петрівки	Філія «Петрівська гімназія з дошкільним відділенням» Старокозаського опорного закладу загальної середньої освіти Старокозаської сільської ради Білгород - Дністровського району Одеської області	№ 16-63
19.	Тузлівський історико-краєзнавчий музей	Тузлівський опорний заклад загальної середньої освіти Тузлівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-86
20.	Музей «Шевченко і духовне відродження України»	Комунальний заклад «Базар'янський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів» Тузлівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-25
21.	Історико-краєзнавчий музей	Миколаєво-Новоросійський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Успенівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-154

22.	Історико-красназавчий музей	Арцизький ліцей № 4 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради Болградського району Одеської області	№ 16-105
23.	Музей «Місце села Холмське в загальній історії»	Холмський ліцей з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради Болградського району Одеської області	№ 16-103
24.	Історико-етнографічний музей	Новоіванівський ліцей з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради Болградського району Одеської області	№ 16-115
25.	Історико-красназавчий музей	Кам'янський ліцей з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради Болградського району Одеської області	№ 16-171
26.	Красназавчий музей	Болградський навчально-виховний комплекс «Спеціалізована школа І-ІІІ ступенів – ліцей» Болградської міської ради Одеської області	№ 16-160
27.	Музей «Історія рідного краю»	Бородінський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - дошкільний навчальний заклад» Бородінської селищної ради Болградського району Одеської області	№ 16-164
28.	Музей «Історія рідного краю» с. Лісне	Лісенський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний заклад» Бородінської селищної ради Болградського району Одеської області	№ 16-43
29.	Красназавчий музей	Калчевський заклад загальної середньої освіти Василівської сільської ради Болградського району Одеської області	№ 16-176
30.	Голлицький красназавчий музей	Голлицький заклад загальної середньої освіти Василівської сільської ради Болградського району Одеської області	№ 16-112

31.	Красзнавчий музей села Нові Трояни	Новотроянівський ліцей з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією Геродненської сільської ради Болградського району Одеської області	№ 16-113
32.	Історико-етнографічний музей	Павлівський опорний заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів із структурним підрозділом дошкільної освіти Павлівської сільської ради Болградського району Одеської області	№ 16-116
33.	Історико-красзнавчий музей села Вознесенка	Вознесенський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Павлівської сільської ради Болградського району Одеської області	№ 16-124
34.	Музей народознавства	Березинський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Тарутинської селищної ради Болградського району Одеської області	№ 16-98
35.	Історико-красзнавчий музей	Красненський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Тарутинської селищної ради Болградського району Одеської області	№ 16-42
36.	Музей «Стара Бессарабія»	Підтріненський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Тарутинської селищної ради Болградського району Одеської області	№ 16-97
37.	Рівненський етнографічний музей	Рівненський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Тарутинської селищної ради Одеської області	№ 16-44

38.	Військово-історичний музей Дунайської флотилії	Комунальний заклад позапільної освіти Ізмайльської міської ради Ізмайльського району Одеської області «Палац дітей та юнацтва ім.Алли Іванової»	№ 16-21
39.	Музей історії Палацу	комунальний заклад позапільної освіти Ізмайльської міської ради Ізмайльського району Одеської області «Палац дітей та юнацтва ім.Алли Іванової»	№ 16-167
40.	Музей живої природи	Комунальний заклад Ізмайльської міської ради «Станція юних натурастів» Ізмайльського району Одеської області	№ 16-120
41.	Музей «Історія школи»	Випківський навчально-виховний комплекс «Заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів – ліцей» Випківської міської ради Ізмайльського району Одеської області	№ 16-146
42.	Красзнавчий музей села Новосільське	Ренійський регіональний центр туризму і красзнавства учнівської молоді Ренійської міської ради Ізмайльського району Одеської області	№ 16-180
43.	Красзнавчий музей	Нагрнянська заклад загальної середньої освіти Ренійської міської ради Ізмайльського району Одеської області	№ 16-143
44.	Історичний музей широкого профілю	Котловинський заклад загальної середньої освіти Ренійської міської ради Ізмайльського району Одеської області	№ 16-144
45.	Музей Дунайської Флотилії	Кислицький заклад загальної середньої освіти Саф'янівської сільської ради Ізмайльського району Одеської області	№ 16-37
46.	Музей історії освіти села Кам'янка	Кам'янський заклад загальної середньої освіти Саф'янівської сільської ради Ізмайльського району Одеської області	№ 16-155
47.	Історико-красзнавчий музей села Озерне	Озернянський заклад загальної середньої освіти Саф'янівської сільської ради Ізмайльського районної ради Одеської області	№ 16-36
48.	Історико-красзнавчий музей селища Суворове	Суворовський заклад загальної середньої освіти Суворовської селищної ради Ізмайльського району Одеської області	№ 16-174

49.	Етнографічний музей	Острівненський заклад загальної середньої освіти Суворовської селищної ради Ізмаїльської району Одеської області	№ 16-132
50.	Історико-краєзнавчий музей	Заклад загальної середньої освіти «Прилиманський ліцей» Авангардівської селищної ради Одеського району Одеської області	№ 16-100
51.	Історико-краєзнавчий музей «Жити, щоб пам'ятати – пам'ятати, щоб жити»	Великодальницький навчально-виховний комплекс «Школа-гімназія» Великодальницької сільської ради Одеського району Одеської області.	№ 16-159
52.	Історико-краєзнавчий музей	Кам'янський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Вигодянської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-165
53.	Історико-краєзнавчий музей	Василівський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Вигодянської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-96
54.	Краєзнавчий музей	Опорний заклад освіти «Першотравневий ліцей» Визирської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-31
55.	Музей «Історична спадщина села Кордон»	Кордонський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Лиманської районної ради Одеського району Одеської області	№ 16-147
56.	Історико-краєзнавчий музей	Барабойський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Дальницької сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-28
57.	Історико-краєзнавчий музей	Роксоланівський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Дальницької сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-81
58.	Історико-краєзнавчий музей «Мій край – моя історія жива»	Дачненський ліцей № 2 Дачненської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-166

59.	Історико-красзнавчий музей	Іванівський навчально-виховний комплекс «Заклад загальної середньої освіти І-ІІ ступенів – гімназія – заклад дошкільної освіти» Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-173
60.	Історико-красзнавчий музей	Маяківський навчально-виховний комплекс «Заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів - заклад дошкільної освіти» Маяківської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-95
61.	Етнографічний музей «Українська хата»	Нерубайський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – гімназія» Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-189
62.	Військово-історичний музей	Холоднобалківський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-57
63.	Етнографічний музей	Овідіопольський Будинок дитячої та юнацької творчості Овідіопольської територіальної громади Одеського району Одеської області	№ 16-29
64.	Військово-історичний музей меморіального комплексу «Алея Слави» Одеського міського Центру військово- патріотичного виховання учнівської молоді «Пост № 1»	Комуніальний заклад позашкільної освіти Одеський міський центр військово-патріотичного виховання «Пост № 1» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-175
65.	Музей історії Одеської школи- інтернату № 2	Одеський ліцей «Ланжеронівський» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-192

66.	Музей «Шевченківська світлиця»	Одеська загальноосвітня школа № 57 І-ІІІ ступенів ім. Героя Радянського Союзу О.М. Орлікова Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-16
67.	Музей «Потік часу»	Одеський комунальний навчальний заклад «Дитячий будинок «Перлинка» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-181
68.	Військово-історичний музей	Одеська загальноосвітня школа № 55 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-33
69.	Військово-історичний музей	Одеська загальноосвітня школа № 65 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-32
70.	Музей «Світлиця»	Одеський ліцей «Гармонія» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-126
71.	Музей «Світлиця»	Одеська спеціалізована загальноосвітня школа № 86 І-ІІІ ступенів з поглибленим вивченням англійської мови Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-140
72.	Військово-історичний музей «Пам'ять»	Одеська загальноосвітня школа № 25 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-184
73.	Військово-історичний музей	Одеська спеціалізована школа № 69 І-ІІІ ступенів з поглибленим вивченням англійської мови Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-185
74.	Військово-історичний музей	Одеська загальноосвітня школа № 130 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-186
75.	Військово-історичний кіномузей «Пам'ять»	Одеська загальноосвітня школа № 56 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-07
76.	Музей «Одесіка»	Одеська загальноосвітня школа № 5 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-09

77.	Музей «Моя земля – Земля моїх бабчків»	Одеський навчально-виховний комплекс «Морський ліцей – загальноосвітня школа № 24 І-ІІІ ступенів» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-15
78.	Військово-історичний музей	Одеська спеціалізована школа № 17 І-ІІІ ступенів з поглибленим вивченням англійської мови Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-03
79.	Історико-краєзнавчий музей широкого профілю	Теплодарський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Теплодарської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-111
80.	Історико-краєзнавчий музей	Маринівський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Усатівської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-137
81.	Музей живої природи	Комунальний заклад «Центр позашкільної освіти Чорноморської міської ради» Одеського району Одеської області	№ 16-131
82.	Музей «Джерела пам'яті»	Комунальний заклад загальної середньої освіти № 2 Южненської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-66
83.	Музей «Козацький край»	Комунальний заклад загальної середньої освіти ім. В. Чорновола Южненської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-62
84.	Історичний музей села Гандрабурри	Комунальна установа «Гандрабурівський ліцей Ананьївської міської ради» Подільського району Одеської області	№ 16-153
85.	Краєзнавчий музей	Балтський ліцей №1 імені Олега Гончара Балтської міської ради Подільського району Одеської області	№ 16-51
86.	Історико-краєзнавчий музей сіл Обжиглого та Березівки	Березівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Балтської міської ради Подільського району Одеської області	№ 16-50
87.	Шкільний краєзнавчий музей	Саражинська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Балтської міської ради Подільського району Одеської області	№ 16-52

88.	Військово-історичний музей	Коритненська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів Балтської міської ради Подільського району Одеської області	№ 16-55
89.	Пасицелівський етнографічний музей «Народна скарбничка»	Пасицелівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Балтської міської ради Подільського району Одеської області	№ 16-56
90.	Музей «Історична спадщина села Долинське»	Комунальна установа «Долинський ліцей Долинської сільської ради Подільського району Одеської області»	№ 16-150
91.	Красназавчий музей	Комунальний заклад «Центр дитячої та юнацької творчості» Кодимської міської ради Подільського району Одеської області	№ 16-151
92.	Етнографічний музей-світлиця «Наші обереги»	Комунальний заклад «Центр дитячої та юнацької творчості Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області»	№ 16-163
93.	Історико-красназавчий музей	Бочманівський заклад загальної середньої освіти І-ІІ ступенів - філія опорного навчального закладу «Новоселівський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів» Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області	№ 16-161
94.	Історико-красназавчий музей	Мардарівський навчально-виховний комплекс «Заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів – заклад дошкільної освіти» Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області	№ 16-162
95.	Історико-красназавчий музей	Комунальний опорний навчальний заклад «Нестотівський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів» Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області	№ 16-76
96.	Військово-історичний музей	Троїцький опорний заклад загальної середньої освіти Любашівської селищної ради Подільського району Одеської області	№ 16-156

97.	Пужайківський шкільний історико-краєзнавчий музей	Опорний заклад «Пужайківський заклад загальної середньої освіти – заклад дошкільної освіти» Піщанської сільської ради Подільського району Одеської області	№ 16-54
98.	Музей «Українська світлиця»	Навчально-виховний комплекс «Заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів – заклад дошкільної освіти» села Великокомарівка Великомихайлівської селищної ради Роздільнянського району Одеської області	№ 16-122
99.	Історичний музей	Навчально-виховний комплекс «Заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів – заклад дошкільної освіти» села Великокомарівка Великомихайлівської селищної ради Роздільнянського району Одеської області	№ 16-152
100.	Історико-краєзнавчий музей	Торосівська гімназія Затипшанської селищної ради Роздільнянського району Одеської області	№ 16-187
101.	Військово-історичний музей «Пам'ять»	Комунальний заклад «Навчально виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» с. Росіянівка Роздільнянського району Одеської області	№ 16-179
102.	Росіянівський етнографічний музей	Комунальний заклад «Навчально виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» с. Росіянівка Роздільнянського району Одеської області	№ 16-178
103.	Етнографічний музей «Українська світлиця»	Заклад дошкільної освіти «Сонячна гронка» с. Кучурган Лиманської селищної ради Роздільнянського району Одеської області	№ 16-191
104.	Історико-краєзнавчий музей	Яковлівський опорний заклад загальної середньої освіти Степанівської сільської ради Роздільнянського району Одеської області	№ 16-190

105.	Музей історії школи	Комунальний заклад «Роздільнянський навчально-виховний комплекс «школа-гімназія» № 1 Роздільнянської міської ради Одеської області	№ 16-193
106.	Музей «Історія рідного краю»	Комунальний заклад «Кам'янська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» Роздільнянської міської ради Одеської області	№ 16-194
107.	Музей історії професійного аграрного ліцею та Березівщини	Державний навчальний заклад «Березівський професійний аграрний ліцей» Одеської області	№ 16-89
108.	Музей історії гімназії	Обласний заклад «Спеціалізована загальноосвітня школа-інтернат «Болградська гімназія ім. Г. С. Раковського» Одеської області	№ 16-121
		Музеї закладів освіти, що знаходяться на реєстраційній	
109.	Краєзнавчий музей	Василівський заклад загальної середньої освіти Василівської сільської ради Болградського району Одеської області	№ 16-138
110.	Етнографічний музей	Заклад загальної середньої освіти Куриниченської сільської ради Болградського району Одеської області	№ 16-60
111.	Військово-історичний музей	Одеський ліцей «Ланжеронівський» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-02
112.	Військово-історичний музей	Одеська спеціалізована школа № 21 І-ІІІ ступенів спортивного напрямку Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-101
113.	Історичний музей широкого профілю	Одеська загальноосвітня школа № 77 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-129
114.	Військово-історичний музей	Одеська загальноосвітня школа № 105 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-13
115.	Музей «Історія Одеської Маріїнської гімназії»	Одеська Маріїнська гімназія Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-11

116.	Літературний шкільний музей	Одеський навчально-виховний комплекс № 90 ім. О.С. Пушкіна «Спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - дошкільний навчальний заклад» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-18
117.	Військово-історичний музей	Одеська загальноосвітня школа № 16 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-87
118.	Етнографічний музей «Світлиця»	Одеський навчально-виховний комплекс № 125 «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-130
119.	Історичний музей	Одеський навчально-виховний комплекс № 125 «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Одеської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-08
120.	Військово-історичний	Навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – ліцей» смт. Любашівка Любашівського селищної ради Подільського району Одеської області	№ 16-20

Додаток 2
до наказу Департаменту освіти і науки
Одеської обласної державної
адміністрації
від 17 жовтня 2022 р. № 81/02

Список музеїв

при закладах освіти Одеської області, що отримали або підтвердили звання «Зразковий музей»

№ з/п	Назва музею	Назва закладу освіти	Дата присвоєння звання, номер наказу МОН	Дата підтвердження
1.	Військово-історичний музей	Одеська загальноосвітня школа № 65 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеської області	Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.06.2016 р. № 689	Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2021 р. № 1142
2.	Краснавичий музей	Опорний заклад освіти «Курісовський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів» Курісовської сільської ради Березівського району Одеської області	Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.06.2016 р. № 689	Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2021р. № 1142
3.	Музей Дунайської флотилії	Комуніальний позапшкільний навчальний заклад Ізмаїльської міської ради «Палац дітей та юнацтва ім. Алли Іванової» Ізмаїльського району Одеської області	Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 08.04.2011 р. № 317	Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.04.2018 р. № 379

4.	Краєзнавчий музей	Навчально-виховний комплекс «Балтська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 1 імені Олеса Гончара – лицей» Балтської міської ради Подільського району Одеської області	Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 08.04.2011 р. № 317	Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.04.2018 р. № 379
5.	Історичний музей широкого профілю	Котловинський заклад загальної середньої освіти Ренійської міської ради Ізмайльського району Одеської області	Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.07.2020 р. № 945	
6.	Етнографічний музей «Українська хата»	Нерубайський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – гімназія» Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області	Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.07.2020 р. № 945	
7.	Музей історії Палацу	Комунальний позашкільний навчальний заклад Ізмайльської міської ради «Палац дітей та юнацтва ім. Алли Іванової» Ізмайльського району Одеської області	Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.07.2020 р. № 945	

Додаток 3
до наказу Департаменту освіти і
науки Одеської обласної
державної адміністрації
від 17 жовтня 2022 р. № 81/ОД

ІНФОРМАЦІЯ

про підсумки обласного огляду музеїв Одеської області при закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України

1. Кількість музеїв (усього) / з них у сільській місцевості – 120/83

З них:

- у закладах дошкільної освіти – 1;
- у закладах загальної середньої освіти (школах-інтернатах, гімназіях, ліцеях, дитячих будинках) – 110;
- у закладах позашкільної освіти – 8;
- у закладах професійної (професійно-технічної) освіти – 1 .

2. Музеї за профілями:

2.1. Історичні – 89

З них:

- широкого історичного профілю – 1
- військово-історичні – 20
- історії освіти (навчального закладу) – 8
- історії населеного пункту – 21
- історико-краєзнавчі – 24
- історико-етнографічні – 3
- історичні – 12

2.2. Краєзнавчі – 11

2.3. Природничі – 2

2.4. Літературні – 1

2.5. Етнографічні – 17

Додаток 4
до наказу Департаменту освіти і науки
Одеської обласної державної адміністрації
від 17 лютого 2022 № 81/02

Список музеїв при закладах освіти Одеської області,
які припинили своє існування після грудня 2018 року

№ з/п	Назва музею, профіль	Назва закладу освіти	Ресурсаційний номер	Причини припинення діяльності музею
1.	Музей «Пам'ять»	Одеська загальноосвітня школа № 27 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеської області	16-67	у зв'язку з невідповідністю чинній нормативній правовій базі
2.	Музей бойової слави	Одеський ліцей № 63 Одеської міської ради Одеської області	16-01	у зв'язку з невідповідністю чинній нормативній правовій базі та виробничою необхідністю
3.	Музей 5-ої Повітряної армії ім. генерал-майора авіації Г. О. Шадріна	Одеський ліцей № 82 Одеської міської ради Одеської області	16-134	у зв'язку з невідповідністю змісту експозицій вимогам законів України щодо декомунізації.
4.	Музей «108-ї Гвардійської Миколаївської Стрілкової дивізії»	Одеський ліцей Фонтанський Одеської міської ради Одеської області	16-117	у зв'язку з виробничими потребами закладу
5	Музей Бойової слави	Одеська загальноосвітня школа № 1 І-ІІІ ступенів Одеської міської ради Одеської області	16-182	у зв'язку з виробничою необхідністю (облаштування кабінетів початкового рівня НУШ)

6.	Музей Бойової слави	Одеська загальноосвітня школа № 8 I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області	№ 16-183	у зв'язку з невідповідністю музею чинний нормативній правовій базі
7.	Музей бойової слави	Одеська загальноосвітня школа № 100 I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області	№ 16-06	у зв'язку з виробничою необхідністю
8.	Музей «Українська світлиця»	Одеська загальноосвітня школа № 62 I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області	№ 16-177	у зв'язку з виробничою необхідністю
9.	Музей Бойової слави імені Олександра Михайловича Орлікова	Одеська загальноосвітня школа № 57 I-III ступенів ім. Героя Радянського Союзу О.М. Орлікова Одеської міської ради Одеської області	№ 16-149	у зв'язку з невідповідністю музею чинній нормативній правовій базі
10.	Музей Бойової Слави	Одеська спеціалізована школа № 111 I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області	№ 16-142	у зв'язку з невідповідністю Методичним рекомендаціям щодо засад діяльності музеїв історичного профілю
11.	Музей бойової слави Одеси	Одеський навчально-виховний комплекс № 67 «Загальноосвітня школа I-III ступенів – ліцей» Одеської міської ради Одеської області	№ 16-17	у зв'язку з виробничою необхідністю (відкриттям нових класів для початкового рівня НУШ)
12.	Музей Бойової Слави	Біляївська загальноосвітня школа I- III ступенів № 1 Біляївської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-58	у зв'язку з невідповідністю Методичним рекомендаціям щодо засад діяльності музеїв історичного профілю

13.	Історико-краєзнавчий музей «Мій край – моя історія жива»	Граденицька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Білійвської міської ради Одеського району Одеської області	№ 16-136	у зв'язку з виробничою необхідністю (перебудовою приміщення під сучасну бібліотеку)
14.	Народознавчий музей	Молодіжненський заклад загальної середньої освіти Великодолинської селищної ради Одеського району Одеської області	№ 16-84	у зв'язку із недостатньою кількістю місця для провадження освітньої діяльності
15.	Музей бойової слави 108-ї гвардійської дивізії	Опорний заклад освіти «Першотравневий лицей» Визирської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-22	у зв'язку з недостатньою кількістю приміщень
16.	Історичний музей	Доброславський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – гімназія» Доброславської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-148	у зв'язку з виробничою необхідністю
17.	Музей Бойової слави: «Збережемо пам'ять про подвиг»	Заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Усаївського навчально-виховного комплексу "школа-гімназія" імені П.Д. Вернидуба Одеського району Одеської області	№ 16-141	у зв'язку з виробничою необхідністю (недостатня кількість місць для провадження освітньої діяльності)
18.	Історико-краєзнавчий музей бойової слави	Іллінська заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Усаївської сільської ради Одеського району Одеської області	№ 16-139	у зв'язку з виробничою необхідністю (недостатня кількість місць для провадження освітньої діяльності)
19.	Шкільний музей	Ясківський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів	№ 16-135	у зв'язку з оптимізацією навчальних приміщень

		Ясківської сільської ради Одеського району Одеської області		
20.	Народознавчий музей-світлиця Тараса Шевченка	Кароліно-Бугазька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Кароліно-Бугазької Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-169	реорганізацію музею в експокуюточок у зв'язку зі збільшенням кількості дітей та раціональним використання приміщень
21.	Музей бойової слави 5-го швидкісного бомбардувального авіаполку	Кулевчанський опорний заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Кулевчанської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області	№ 16-128	у зв'язку з невідповідністю Методичним рекомендаціям щодо засад діяльності музеїв історичного профілю
22.	Музей бойової слави 67 авіаційно-винищувального полку	Залізничненська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Болградської районної ради Одеської області	№ 16-05	у зв'язку з невідповідністю Методичним рекомендаціям щодо засад діяльності музеїв історичного профілю
23.	Краснавичий музей	Мирнопільський ліцей з початковою школою та гімназією Теплицької сільської ради Болградського району Одеської області	№ 16-125	у зв'язку з невідповідністю частини експонатів чинній нормативно-правовій базі, відсутністю приміщень для провадження освітньої діяльності
24.	Музей історії школи № 1 ім. О.В. Суворова	Спеціалізована загальноосвітня школа № 1 ім. О.В. Суворова І-ІІІ ступенів з поглибленим вивченням англійської мови міста Ізмаїл Ізмаїльського району Одеської області	№ 16-93	у зв'язку виробничою необхідністю

25.	Музей історії школи	Загальноосвітня школа № 4 І-ІІІ ступенів міста Ізмаїл Ізмайльського району Одеської області	№ 16-94	У зв'язку з реорганізацією закладу освіти та необхідністю збільшення навчальних кабінетів
26.	Музей спортивної слави	Спортивно-оздоровчий центр відділу освіти Ізмайльської міської ради Ізмайльського району Одеської області	№ 16-188	У зв'язку з реорганізацією закладу
27.	Музей Бойової слави	Боківський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Любашівської селищної ради Подільського району Одеської області	№ 16-158	У зв'язку з реорганізацією закладу та відсутністю приміщення
28.	Музей бойової та трудової слави 81-ї гвардійської дивізії	Агафійська середня загальноосвітня школа І-ІІ ступенів Любашівської селищної ради Подільського району Одеської області	№ 16-157	У зв'язку з закриттям закладу
29.	Музей «Перлини моєї землі»	Філія № 1 І-ІІ ступенів Комунальна установа «Долинський ліцей Долинської сільської ради Подільського району Одеської області»	№ 16-38	У зв'язку з невідповідністю Методичним рекомендаціям щодо засад діяльності музеїв історичного профілю
30.	Музей історії школи-інтернату	Комунальний заклад «Кароліно-Бугазька загальноосвітня санаторна школа-інтернат І-ІІ ступенів»	№ 16-82	У зв'язку з реорганізацією закладу
31.	Шкільний етнографічний музей	Комунальний заклад «Кароліно-Бугазька загальноосвітня санаторна	№ 16-170	У зв'язку з невідповідністю Методичним рекомендаціям щодо

		школа-інтернат І-ІІ ступенів»		засад діяльності музеїв історичного профілю
32.	Шкільний історико-краєзнавчий музей історії села Піщани	Комуніальний заклад «Піщанська спеціальна школа Одеської обласної ради»	№ 16-49	у зв'язку з невідповідністю Методичним рекомендаціям щодо засад діяльності музеїв історичного профілю

Додаток 5
до наказу Департаменту освіти і
науки Одеської обласної
державної адміністрації
від 14.10 2022 р. № 84/02

Приклади найбільш цікавого досвіду роботи музеїв закладів освіти Одеської області

Одним із головних завдань сучасного закладу освіти є формування у дітей та учнівської молоді глибокого почуття патріотизму, національної та громадянської свідомості.

Серед найпоширеніших форм освітнього процесу, які мають вагомий виховний потенціал і суттєво впливають на формування особистості підростаючого покоління, є музейна та екскурсійна робота. Саме тому роль діяльності музеїв як центрів національно-патріотичного виховання у закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти є важливою.

Огляд музеїв показав, що за останні три роки відбулися істотні зміни в музеях закладів освіти області.

Відповідальними за музеї в закладах освіти внесені зміни в експозиції та тексти екскурсій, які відображають події Другої світової війни, створені окремі розділи, присвячені учасникам революції Гідності, подвигу Небесної сотні, воїнам-героям АТО.

Найкращим музеєм історії закладів освіти в області є музей *«Історія Палацу» комунального закладу позашкільної освіти Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області «Палац дітей та юнацтва ім.Алли Іванової»*.

Музей має власну сторінку на вебсайті зазначеного закладу позашкільної освіти (<http://xt.od.ua/50-uncategorised/1204-muzej-istoriji-rdu>). Під час карантинних обмежень музей не припиняв свою роботу: проводилися онлайн екскурсії, поповнювалися фонди, створювалися нові розділи.

У музеї створена відеотека, у якій зібрано понад 30 відеороликів про історію Палацу, його славетних колективів, керівників тощо.

Одним із напрямів роботи активу музею є комплектування фондів. За останні три роки фонди музею поповнилися новими матеріалами та експонатами. Зібрано цікавий матеріал про засновників кращих дитячих колективів Палацу, які мають історію більш як 30-40 років тому: Іраїду Яківну Возняк, засновника шахового клубу «Біла тура»; Софію Іванівну Тарелкіну, засновника дитячої фабрики «Умілі руки»; Івана Антоновича Без'язичного, засновника туристської секції «Альгадра»;

Інну Костянтинівну Пойду, засновника музею ДуФ, а також про відомих випускників: Павла Фоміна, випускника танцювального гуртка, артиста Одеського театру опери та балету; Олену Говорову, випускницю міського піонерського штабу, ведучу спортивних програм Українського телебачення; Василя Попкова, випускника літературного гуртка, члена Ради письменників України; Наталію Сеньшину, випускницю «народного» художнього колективу «Радуга», артистку балету ансамблю Внутрішніх військ України; Олену Андрєєву, випускницю «народного» художнього колективу «Ритм», керівника спортивно-естрадного клубу «Конфетті»; Олексія Гаврилова, випускника музею Дунайської Флотилії, вчителя історії ЗЗСО № 16; Лілію Парахову, випускницю музею Дунайської Флотилії, вчителя української мови та літератури Ізмаїльського технікуму механізації сільського господарства; Оксану Швець, випускницю «народного» художнього колективу «Радуга», солістку балету ансамблю «Ромен» м.Київ; Олександра Пєнова, випускника СТК «Альгадра», директор фірми «ПСНОВпласт» (висотний альпінізм); Олесю Холостенко, випускницю СТК «Альгадра», керівника туристських гуртків Ізмаїльського політехнічного ліцею.

У вересні 2021 року відкрився новий розділ музею, присвячений Аллі Тимофіївні Іванової, яка очолювала заклад з 2001 по 2021 роки. Рішенням 11 сесії Ізмаїльської міської ради від 09 липня 2021 року Палацу дітей та юнацтва присвоєно ім'я Алли Іванової. В розділі, який присвячений Аллі Тимофіївні представлені фотографії, особисті речі, нагороди, привітання, документи, матеріали, які розповідають про її особистий вклад у розвиток позашкільної освіти.

Значна увага у роботі музею приділяється науково-дослідницькій діяльності.

На базі музею щороку готуються доповіді, розробляються тексти екскурсій, статті для краєзнавчих рубрик ЗМІ. Рада музею співпрацює з редакціями газет «Кур'єр тижня», «Співрозмовник Ізмаїлу», в яких постійно публікуються матеріали музею з історії закладу, його колективів, керівників гуртків, методистів, директорів. За останні 3 роки підготовлено більше 30 статей з історії Палацу.

У 2021 році Палац дітей та юнацтва відсвяткував 75-річний ювілей. І саме фонди музею стали основою для ювілейних публікацій та організації святкування у онлайн форматі. До ювілею було розроблено першу віртуальну екскурсію основними розділами музею. За участю ради музею було створено ювілейний фільм про сьогоднішній заклад.

У 2019 році відбулась реконструкція музею історії Палацу: музей переведено у нову залу (70 кв.м.), реконструйовані стенди та експонати, виставкові вітрини. Завершенням ремонтно-реставраційних робіт стало нове технічне оснащення музею, яке включає сучасне експозиційне устаткування та технічні засоби (підсвічування, плазмовий екран, звуковий супровід). Урочисте відкриття оновленого музею відбулося у вересні 2019 року на честь Дня міста.

Таким чином, музей історії Палацу дітей та юнацтва відповідає викликам сучасності; є одним із важливих засобів удосконалення процесу комплексного навчання та виховання учнів, їх мотивації та розвитку пізнавальних інтересів; сприяє вихованню учнівської молоді у дусі патріотизму, любові до свого міста, закладу, гуртка, поваги до його славетної історії, формуванню активної громадянської позиції.

У Музейному комплексі «Котловинський історичний музей широкого профілю» Котловинського закладу загальної середньої освіти Ренійської міської ради Ізмаїльського району Одеської області, експозиція якого розміщена в 4-х кімнатах, міститься понад 4000 експонатів.

Протягом останніх 3-х років проведено систематизацію та упорядкування музейної експозиції згідно з вимогами законодавства про декомунізацію.

До різноманітних заходів, що проводяться у музейному комплексі залучаються не тільки учні, а й мешканці села, гості. У період дистанційного навчання на сайті школи демонструються он-лайн проекти: «10 днів до Перемоги», «Наші ветерани – односельці», «День музею», «Вишиванка в музейній колекції», «Голод 1946-1947 років в Котловині» тощо.

У музейному комплексі функціонує школа молодого екскурсовода. Учні 4-11 класів проводять екскурсії українською, російською, гагаузькою мовами, зараз іде підготовка до ведення ще й англійською.

У травні 2020 року музейний комплекс увійшов в туристичний проект «Дестинація Котловина – атракційне гагаузьке село». Беручи участь у II Міжнародному туристичному форумі «Creative Tourism Travelling and finding yourself», екскурсовод Ангеліна Бозаджи посіла 2 місце.

У березні 2021 року екскурсовод зали «Історія школи» Роман Казани посів 3 місце у II турі Всеукраїнського онлайн-конкурсу екскурсоводів «Край, в якому я живу».

У серпні 2021 року екскурсовод розділу музейної експозиції «Знаряддя праці» Павло Панчев з роботою «Музей – відкритий лист від минулого в майбутнє» посів III місце в обласному конкурсі краєзнавчо-дослідницьких робіт, присвяченому 30-річчю Незалежності України «Україна суверенна: від витоків до сьогодення».

В голодні 1946-1947 роки в Котловині, щоб врятувати дітей від голоду, було прийнято рішення відкрити дитячий будинок, директором якого призначили Мініна Михайла Лукіча. Дослідивши багато документів в архіві школи, пошуковці знайшли біля 250 прізвищ вихованців. За останні 3 роки, завдяки кропіткій роботі в архіві м. Ізмаїл, встановлено прізвища близько 100 вихованців та їх вчителів. Після звернення у ЗМІ в 2020 році у Котловину приїхала донька вихователів дитбудинку Дьяченко-Бакалова Ганна Любомирівна, яка подарувала музею важливі документи та фото.

10 червня 2021 року до 90-річчя Заслуженого художника України, односельця Петра Чакіра була відкрита виставка «Пісня життя в фарбах» на базі 31 картини, які подарували музею його нащадки.

Котловинський музейний комплекс – не просто експонати, а виховний простір, який формує ціннісне ставлення особистості, її громадську та соціальну активність. Кожен експонат – велика цінність, жива історія українського і гагаузького народів, яка допомагає виховувати нове покоління гідними громадянами та справжніми патріотами України.

Матеріали експозиції зразкового *краєзнавчого музею опорного закладу освіти «Курісовський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів» Курісовської сільської ради Березівського району Одеської області* висвітлюють визначні сторінки історії рідного краю, села.

За останні 3 роки, у результаті експедицій групи «Пошук» до місцевих старожилів, основні фонди музею поповнилися 114 експонатами: вишитими рушниками, гончарними виробами, фотографіями, предметами побуту. Діюча музейна експозиція також доповнилася матеріалами й артефактами про події на Сході країни, бойовим прапором із АТО.

На базі музею були проведені краєзнавчі читання на тему «Наш край від витоків і до сьогодення», засідання круглого столу «Час історичного вибору: Ключові події Української революції 1917-1921 років».

Звітній період був насичений різними культурно-мистецькими заходами до знаменних і пам'ятних дат. Так, до Дня соборності України, використовуючи експозиційні матеріали музею було проведено засідання круглого столу на тему «Моя Україна – єдина і неподільна». У заході брали участь учні, батьки, представники громадськості. До цієї дати в музеї пройшла виставка дитячих малюнків «Великий День злуки».

Традиційними стали музейні уроки, присвячені Героям Небесної сотні, подіям Майдану, мужності, дню пам'яті героїв Крут.

За підтримки учасника АТО, голови громадської організації «Воїни АТО Лиманщини» Калюжного Володимира Леонідовича постійно діє фотовиставка «Обличчя війни».

До дня села Курісове в музеї проводяться виставки: «Курісове у старих світлинах»; «Люди, які творять історію рідного села»; виставка художника А.І. Ободовського, ряд картин якого були присвячені жителям нашого села, краєвидам краю.

До 30-річчя Незалежності України активом музею проводилося музейне свято «Хай квітне у віках незалежна, вільна Україна!»

Традиційно, до Дня знань, музей відкриває двері для гостей – учнів із сусідніх освітніх закладів району. Вони мають можливість стати учасниками виставки «Школа, в якій учились наші бабусі та дідусі, батьки», в якій використовуються музейні раритети: логарифмічна лінійка, дерев'яний пенал, чорнильниця з дерев'яною ручкою та пером тощо.

Значне місце в експозиції музею відведено воїнам-землякам, учасникам АТО, які захищають територіальну цілісність нашої держави, в тому числі загиблomu односельцю Михайлу Святковському.

Зразковий військово-історичний музей Одеської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 65 Одеської міської ради за звітний період оновлено та відреставровано: переоформлені стенди, оновлені вітрини; створена відеотека «Незабутні зустрічі», в якій розміщені спогади ветеранів, відеозаписи семінарів та заходів, що проводилися на базі музею та ін.; оформлені альбоми: «Мужність патріотів», «Музейна педагогіка», «Сузір'я екскурсоводів», «Герої живуть поруч».

Розділ «Подвигу жити вічно» поповнився матеріалами про юних борців за свободу, які рано пізнали тягар війни: Орлова А.К., Ахлупін Є.С., Гордієнко Н.Я., Гранковський І.І., Журов І.Є., Годовенко В.О., Плоткіна В.І., Волошин В.О. Серед них банер, присвячений діяльності загону партизан «Буревісник», що діяв у Савранських лісах. Орлова А.К. подарувала велику картину, на якій зображено її бойовий шлях.

Зацікавлений біографіями героїв «рельсової війни» та матеріалами музею капітан I-го рангу, письменник, журналіст Чванов П.П. написав 5 книг про діяльність партизан та підпільників, остання видана у 2019 році. Як правило, після видання кожної книги, проводиться презентація для широкої аудиторії учнів, педагогів та ветеранів.

До 75-річчя перемоги над нацизмом у Європі зусиллями активістів музею був виданий збірник: «Любимо, пам'ятаємо, шануємо», до якого увійшли 43 спогади ветеранів, які збиралися довгі роки і зберігаються в музеї.

Активісти музею приймають участь у заходах різного рівня: районних, міських, обласних, де показують найкращі результати. Екскурсоводи були учасниками II туру Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу»: Ткаченко Анна (2018 р.), Драгун Марина (2019 р.), Шпільова Олеся (2020 р.); Балковенко Вікторія у 2021 році посіла II місце серед екскурсоводів музеїв військово-історичного профілю.

Матеріали музею використовуються учнями школи для виконання науково-дослідницьких робіт.

Успішно захистили науково-дослідницькі роботи: у міському конкурсі «Видатні одесити» (2020 р.) Ткаченко Анна посіла II місце; у міському конкурсі «Історія та культура рідного краю» (2021 р.) Журавльов Андрій – II місце; у міському пошуковому проєкті «Доля героїв» (2021 р.) Шпільова Олеся – I місце; у обласному конкурсі краєзнавчо-дослідницьких робіт, присвяченому 30-річчю Незалежності України «Україна суверенна: від витоків до сьогодення» Кокадей Андрій – II місце.

У міському конкурсі-огляді музеїв закладів освіти у 2021 році музею присуджено I місце.

Дружній колектив активістів – справжні хазяї музею, в якому вони вивчають музейну справу, проводять екскурсії для учнів школи та гостей, спілкуються з ветеранами, у яких беруть аудіо- та відеоінтерв'ю, проводять вікторини з молодшими школярами та інше.

У 2020 році музею виповнилося 35 років. Цій події присвячено випуск альбому «Щоб жити – треба пам'ятати», у якому висвітлюється діяльність музею за роки його існування.

Діяльність музею висвітлюється через публікації в пресі: газета «Одеський вісник», «Вечірня Одеса», ветеранська газета «Світлий дім». За підсумками діяльності музею щорічно друкується буклет «Вісник».